

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **J. P.**, zast. JUDr. Vratislavem Klimentem, advokátem, se sídlem Olomouc, Pavelčákova 20, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 376/1, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2007, č. j. 2 Cad 11/2007 - 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 14. 12. 2006, č. j. 2006/29065 - 442, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce v Olomouci č. j. OLA-3914/2006-HP, ze dne 28. 3. 2006, kterým byla žalobkyně podle § 30 odst. 2 písm. e) a odst. 3 a § 31 písm. d) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném do 31. 12. 2006, ode dne 21. 2. 2006 vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu maření součinnosti s úřadem práce.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, v níž namítala, že součinnost nijak nemařila a naopak se sama aktivně ucházela o zaměstnání. Žalovaný žalobkyni vyřadil s odůvodněním, že se dne 21. 2. 2006 v 10:30 hod. nedostavila na úřad práce a neúčast neomluvila, ačkoliv žalobkyně prokázala, že se v daném termínu účastnila pracovního pohovoru a ihned následující den svou neúčast omluvila. Žalobkyně zdůraznila, že zaměstnavatelé si dobu pracovních pohovorů stanovují sami a uchazeč se

termínu musí podřídít. Její pracovní pohovor se z důvodů, které nemohla ovlivnit, protáhl, žalobkyně proto zmeškala termín na úřadu práce a vzhledem k probíhajícímu pohovoru se nemohla předem omluvit. Žalobkyně schůzku na úřadu práce zmeškala, protože si sama aktivně hledala zaměstnání, což je plně v souladu s předmětem činnosti úřadu práce. Skutečnost, že usilovala o získání zaměstnání jí nemůže být přičítána k tíži, neboť žalobkyně svým chováním směřovala k naplnění účelu své evidence na úřadu práce, tedy ke získání zaměstnání. Důvod, pro který schůzku na úřadu zmeškala, je omluvitelný, prokázaný a lze jej považovat za důvod podle § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti. Žalovaný aplikoval příslušné normy příliš formálně, aniž přihlédl ke skutečnému důvodu neúčasti; jeho rozhodnutí je proto nezákonné. Žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 4. 2007, č. j. 2 Cad 11/2007 - 28, zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 12. 2006, č. j. 2006/29065 - 442, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 5712 Kč a rozhodl o vrácení soudního poplatku. V odůvodnění soud uvedl, že žalobkyně se na úřad práce dne 21. 2. 2006 v 10:30 hod. nedostavila, neboť se ve stejnou dobu účastnila jednání o možnosti zajistit si zaměstnání u firmy K. I. v O. Žalobkyně podle soudu splnila oznamovací povinnost danou ustanovením § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, neboť své nedostavení se následující den řádně omluvila a uvedla důvody, které ve lhůtě stanovené úřadem práce doložila. Soud poukázal na skutečnost, že výčet jiných vážných osobních důvodů uvedený v § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti není taxativní; za jiný vážný osobní důvod soud považoval i přítomnost na výběrovém řízení u firmy K. I. v O., neboť aktivní hledání zaměstnání není v rozporu s § 8 odst. 1 písm. e) zákona o zaměstnanosti, ale naplňuje smysl tohoto zákona. Podle Městského soudu v Praze tak nebyl naplněn důvod pro vyřazení žalobkyně z evidence uchazečů o zaměstnání podle § 30 odst. 2 písm. e) a § 31 písm. d) zákona o zaměstnanosti. Soud proto shledal rozhodnutí žalovaného nezákonným a podle § 78 odst. 1 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), je zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že žalobkyně byla z evidence uchazečů o zaměstnání vyřazena zcela oprávněně. Zařazením do evidence žalobkyně nabyla nejen práva, ale dobrovolně přijala i povinnosti uchazeče o zaměstnání, o kterých byla poučena, včetně poučení o tom, že za maření součinnosti s úřadem práce se považuje nedostavení se na úřad práce ve stanoveném termínu bez vážných důvodů. Žalobkyně si tak podle stěžovatele musela být vědoma svých povinností i následků jejich nesplnění. Stěžovatel nezpochybnil nutnost účasti žalobkyně na pracovním pohovoru, podle jeho názoru však žalobkyně měla v době od 8:00 hod. navštívit úřad práce, a teprve poté jednat se zaměstnavatelem, nebo mohla předem telefonicky požádat o změnu termínu osobní schůzky na úřadu, případně úřad navštívit po skončení pohovoru. Stěžovatel konstatoval, že nelze zohlednit námitku žalobkyně, která se domnívala, že v době oběda na úřadu práce nikoho nezastihne, a není rozhodující, že se žalobkyně omluvila hned následující den. Stěžovatel namítal, že ustanovení § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti s daným případem nesouvisí, neboť oznamovací povinnost není spjata s § 31 písm. d), ale s § 31 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Podle stěžovatele tedy soud aplikoval

správnou právní normu (§ 31 písm. d) zákona o zaměstnanosti), ale nesprávně ji vyložil. Stěžovatel zdůraznil, že správní řízení nebylo se žalobkyní vedeno z toho důvodu, že se nedostavila na úřad práce dne 21. 2. 2006 v 10:30 hod., ale pouze z důvodu, že se nedostavila na úřad práce dne 21. 2. 2006. Žalobkyně měla podle stěžovatele dostatečný prostor pro návštěvu úřadu v průběhu celých úředních hodin (8:00 až 13:00 hod.) a neprokázala žádný vážný důvod podle § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti, který by jí v tom bránil. Úřední hodiny byly přesně vyznačeny v průkaze uchazeče o zaměstnání, proto nelze akceptovat, že se žalobkyně domnívala, že v době oběda na úřadu nikoho nezastihne. Nepřezkoumatelnost rozsudku spatřoval stěžovatel v záměně obsahu rozhodnutí, když soud nesprávně vycházel z toho, že důvodem vyřazení žalobkyně bylo, že se na úřad nedostavila dne 21. 2. 2006 v 10:30 hod. Stěžovatel navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc byla vrácena Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalobkyně se k podané kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. V kasační stížnosti se stěžovatel dovolává důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující informace podstatné pro rozhodnutí o kasační stížnosti. Dne 28. 12. 2005 žalobkyně na úřadu práce požádala o zprostředkování zaměstnání. V průkazu uchazeče o zaměstnání se uvádí, že dne 21. 2. 2006 v 10:30 hod. se žalobkyně měla dostavit na úřad práce. Podle evidenční karty uchazeče se žalobkyně na úřad práce dostavila dne 22. 2. 2006, kde s ní byl sepsán záznam o podání vysvětlení. Žalobkyně uvedla, že dne 21. 2. 2006 byla na výběrovém řízení firmy K. I. v S. ulici v O., které probíhalo od 10:00 do 11:30 hod. Žalobkyni nenapadlo na úřad práce zatelefonovat nebo přijít hned ráno v 8:00 hod., podotkla, že byla pozvána na 10:30 hod. Účast žalobkyně na výběrovém řízení potvrzuje záznam v potvrzení o kontaktování zaměstnavatelů a potvrzení vystavené pořadatelem výběrového řízení.

Oznámením ze dne 2. 3. 2006, č. j. OLA-1/2006-HP, Úřad práce v Olomouci zahájil se žalobkyní řízení o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání pro maření součinnosti s úřadem práce bez vážných důvodů. Rozhodnutím Úřadu práce v Olomouci ze dne 28. 3. 2006, č. j. OLA-3914/2006-HP, byla žalobkyně ode dne 21. 2. 2006 vyřazena

z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu maření součinnosti s úřadem práce s odůvodněním, že nesplnila svou povinnost uchazeče, nedostavila se na úřad ve stanoveném termínu a svou nepřítomnost řádně neodůvodnila, když žalobkyní uvedené důvody úřad neakceptoval za řádnou omluvu.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 12. 2006, č. j. 2006/29065 - 442, zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Žalovaný v odůvodnění uvedl, že žalobkyně mohla na úřad práce dne 21. 2. 2006 přijít v úředních hodinách od 8:00 do 13:00 hod., které jí byly známy, proto nelze zohlednit její pohovor se zaměstnavatelem, její domněnku, že v době oběda na úřadu nikoho nezastihne, ani skutečnost, že se na úřad dostavila hned následující den.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 30 odst. 2 písm. e) zákona o zaměstnanosti uchazeč o zaměstnání úřad práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže bez vážných důvodů maří součinnost s úřadem práce (§ 31). Podle § 31 písm. d) zákona o zaměstnanosti uchazeč o zaměstnání maří součinnost s úřadem práce, jestliže se nedostaví na úřad práce ve stanoveném termínu bez vážných důvodů [§ 5 písm. c)].

Podle § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti se pro účely tohoto zákona rozumí vážnými důvody důvody spočívající v 1. nezbytné osobní péči o dítě ve věku do 4 let, 2. nezbytné osobní péči o dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě ve věku do 18 let, 3. nezbytné osobní péči o převážně nebo úplně bezmocnou fyzickou osobu nebo částečně bezmocnou fyzickou osobu starší 80 let, pokud s uchazečem o zaměstnání trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby; tyto podmínky se nevyžadují, jde-li o osobu, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu blízkou, 4. docházce dítěte do předškolního zařízení a povinné školní docházce dítěte, 5. místě výkonu nebo povaze zaměstnání druhého manžela nebo registrovaného partnera, 6. zdravotních důvodů, které podle lékařského posudku brání vykonávat zaměstnání nebo plnit povinnost součinnosti s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání, nebo 7. jiných vážných osobních důvodů, například etických, mravních či náboženských, které uchazeč o zaměstnání doloží a prokáže.

Zákon o zaměstnanosti označuje za maření součinnosti s úřadem práce situaci, kdy se uchazeč o zaměstnání *bez vážných důvodů* nedostaví na úřad práce *ve stanoveném termínu*. Výčet vážných důvodů obsažený v § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti je toliko výčtem demonstrativním, neboť jiné vážné osobní důvody jsou poměrně širokým pojmem a neomezují se jen na příklady v tomto ustanovení uvedené.

Mezi vážné důvody podle názoru Nejvyššího správního soudu tedy nepochybně patří i vlastní snaha samotného uchazeče o zaměstnání nějaké zaměstnání získat, a to například formou účasti na výběrových řízeních na určitou pracovní pozici. Termín výběrového řízení nebo pohovoru určuje potenciální zaměstnavatel a uchazeč o zaměstnání jej může jen obtížně ovlivnit. Vlastní snaha o získání zaměstnání je velmi žádoucí, neboť kopíruje smysl a účel zákona o zaměstnanosti a činí z uchazeče o zaměstnání více než

pouhého pasivního příjemce služeb úřadu práce, když současně zvyšuje šance uchazeče, že získá zaměstnání, a tím naplní účel, pro který je v evidenci úřadu veden.

Nejvyšší správní soud proto jednoznačně aprobuje závěr Městského soudu v Praze, že účast na výběrovém řízení na určitou pracovní pozici představuje jiný vážný osobní důvod ve smyslu § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti. S tímto závěrem vyslovil souhlas rovněž stěžovatel.

Pokud jde o pojem *ve stanoveném termínu*, Nejvyšší správní soud ve shodě s Městským soudem v Praze vychází z toho, že se musí jednat o konkrétní termín určený nejen datem, ale i časem, kdy se má uchazeč o zaměstnání na úřad práce dostavit. Nejvyšší správní soud považuje zprostředkování zaměstnání realizované úřadem práce za službu poskytovanou uchazeči o zaměstnání při splnění dalších podmínek. Vzhledem k množství osob, jimž tento úřad zmíněnou službu poskytuje, lze předpokládat, že příslušný zaměstnanec úřadu se nemůže uchazeči o zaměstnání věnovat v rámci úředních hodin v jakémkoliv okamžiku, neboť má nepochybně na starosti i další uchazeče, se kterými má na stejný den sjednané schůzky.

Žalobkyně se měla na úřad práce dostavit v 10:30 hod. dne 21. 2. 2006. Její případná dřívější či pozdější návštěva by se však mohla minout účinkem, pokud by příslušný zaměstnanec úřadu neměl na žalobkyni čas. V takovém případě by bylo nepřiměřeně formalistické a zcela neefektivní, aby se žalobkyně na úřad práce v tento den dostavila, pokud by jí nemohla být poskytnuta služba, která je účelem návštěvy.

Výklad přijatý stěžovatelem by mohl způsobit, že by všichni uchazeči o zaměstnání, kteří mají na určitý den stanovenou schůzku na úřadu práce, mohli přijít půl hodiny před koncem úředních hodin, což by popíralo smysl návštěvy, která by se tak stala pouhým pro forma dostavením se bez možnosti realizace zprostředkování zaměstnání, jež patří k základním funkcím úřadu práce. Ztotožnění obsahu pojmu *termín* se slovem *den* pak podle názoru Nejvyššího správního soudu představuje nepřípustnou extenzi ve výkladu ustanovení, za jehož porušení může být uchazeč o zaměstnání sankcionován.

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že slovní spojení *ve stanoveném termínu* uvedené v § 31 písm. d) zákona o zaměstnanosti zahrnuje nejen určení dne, kdy se má uchazeč o zaměstnání dostavit na úřad práce, ale též přesné stanovení času návštěvy úřadu.

Žalobkyně se zcela prokazatelně nemohla na úřad práce dostavit ve stanoveném termínu (dne 21. 2. 2006 v 10:30 hod.), když se v tento den od 10:00 do 11:30 hod. účastnila výběrového řízení na pozici servírky v K. I. Žádný právní předpis nestanoví, že by měl uchazeč o zaměstnání povinnost dostavit se na úřad práce mimo stanovený termín, byť ve stejný den. Splnění takové povinnosti proto nelze po žalobkyni spravedlivě požadovat.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou námitku stěžovatele, že žalobkyně měla úřad práce navštívit v době od 8:00 hod., a teprve poté jednat se zaměstnavatelem, nebo mohla předem telefonicky požádat o změnu termínu osobní schůzky na úřadu, případně úřad navštívit po skončení pohovoru, stejně tak jako

námitku, že neprokázala žádný vážný důvod, jenž by jí po celou dobu úředních hodin bránil úřad navštívit.

Nejvyšší správní soud nezjistil ani namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť Městský soud v Praze zcela správně vycházel z toho, že důvodem vyřazení žalobkyně z evidence bylo, že se na úřad nedostavila dne 21. 2. 2006 v 10:30 hod. Pokud by rozhodnutí úřadu práce, resp. rozhodnutí žalovaného, stálo na interpretaci akcentované žalovaným (*termín* znamená *den*), již tato skutečnost by způsobovala nezákonnost takového rozhodnutí, neboť nebyla dána jedna z podmínek jeho vydání - maření součinnosti s úřadem práce. Důvodem pro vyřazení z evidence pro maření součinnosti totiž není, že žalobkyně bez vážných důvodů nepřišla v určený den, ale že se bez vážných důvodů nedostavila ve stanovený termín, tj. v konkrétní den a čas.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou stěžovatele, že ustanovení § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti s daným případem nesouvisí, neboť oznamovací povinnost není spjata s § 31 písm. d), ale s § 31 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Tuto námitku shledal nedůvodnou.

Podle § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti skutečnosti rozhodné pro vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání osvědčuje uchazeč o zaměstnání úřadu práce při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání; změny těchto skutečností, s výjimkou nástupu do zaměstnání a výkonu činností uvedených v § 25 odst. 3, je povinen oznámit nejpozději do 8 kalendářních dnů. Ve stejné lhůtě je povinen oznámit důvody, pro které se nedostavil na úřad práce ve stanoveném termínu. Nástup do zaměstnání je uchazeč o zaměstnání povinen oznámit nejpozději v pracovní den předcházející dni, který byl sjednán jako den nástupu do zaměstnání, a do 8 kalendářních dnů doložit vznik pracovněprávního vztahu; obdobně je uchazeč o zaměstnání povinen oznámit zahájení výkonu činností uvedených v § 25 odst. 3.

Ani v tomto případě nemůže Nejvyšší správní soud souhlasit s argumenty stěžovatele, který zcela formálně vychází z toho, že § 27 zákona o zaměstnanosti lze použít pouze tehdy, kdy na něj výslovně odkazuje jiné ustanovení. Druhá věta citovaného § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti však mimo veškerou pochybnost a naprosto logicky na posuzovaný případ dopadá, když stanovuje lhůtu pro oznámení důvodů, pro které se uchazeč o zaměstnání na úřad práce nedostavil. Žalobkyně se na úřad práce nedostavila, proto se toto ustanovení na žalobkyni vztahuje.

Žalobkyně tedy byla povinna do 8 kalendářních dnů od stanoveného termínu úřadu práce sdělit a podle § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti též prokázat vážný důvod, proč v termínu nepřišla. Tuto povinnost žalobkyně splnila, neboť dne 22. 2. 2006 (den následující po stanoveném termínu) osobně navštívila úřad práce a patřičně zdůvodnila svou absenci. Poté dne 27. 2. 2006 důvod svého nedostavení se prokázala předložením potvrzení vystaveného zaměstnavatelem, u něhož se ve výběrovém řízení ucházela o místo servírky.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že za maření součinnosti s úřadem práce nelze považovat situaci, kdy se uchazeč o zaměstnání nedostaví ve stanoveném termínu na úřad

práce, pokud ve lhůtě stanovené v § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti úřadu oznámí vážné důvody podle § 5 písm. c) téhož zákona, pro které se dostavit nemohl. Zákonný důvod pro vyřazení žalobkyně z evidence uchazečů o zaměstnání nebyl dán, a proto je rozhodnutí žalovaného nezákonné, Městský soud v Praze tedy rozhodl správně, když je zrušil. Nejvyšší správní soud neshledal namítaná pochybení, nezjistil stěžovatelem tvrzené kasační důvody, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Protože úspěšné žalobkyni v tomto stádiu řízení žádné náklady nevznikly a stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. prosince 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu